



ලේඛන
 09

තෙවන වාර පරීක්ෂණය - 2023

විෂයය :- **බුද්ධ ධර්මය I,II**

පාසාල් නම :

ආදායම්වලට අංකය :

කාලය : පැය. 2 යි

I පත්‍රය

- ප්‍රශ්න අංක 01 සිට 20 දක්වා ප්‍රශ්නවලට ගැලපෙන හෝ වඩාත් නිවැරදි පිළිතුර කෝරා යටින් ඉරක් අඳින්න.

01. ධර්ම විනය නිවැරදි ලෙස තේරුම් ගැනීම සඳහා අනුගමනය කළ යුතු පිළිවෙත වන සතර මහාපදේශ භික්ෂූන් වහන්සේලාට දේශනා කරනු ලැබුයේ.
 1. විශාලා මහනුවර දී ය.
 2. ජම්බු ග්‍රාමයේ දී ය.
 3. හෝග නගරයේ දී ය.
 4. පාවා නුවර දී ය.
02. බුදුරජාණන් වහන්සේ ජීවමානව සිටියදී ම පැවිදිව, රහත්වූ බුදු සසුනේ අන්තිම ශ්‍රාවකයා වීමේ භාග්‍යය උදා වූයේ.
 1. සුභද්‍ර භිමියන්ට ය.
 2. ආනන්ද භිමියන්ට ය.
 3. වක්කලී භිමියන්ට ය.
 4. නන්ද භිමියන්ට ය.
03. **සිරිමත් බඹ සිරසෙහි පා පිසිනා සැරියුක් මහ මුගලන් පිළිවෙළිනා** ලෝවැඩ සගරාවේ සඳහන් මෙම කවියෙන් වන්දනා කරන්නේ,
 1. බුද්ධ රත්නයට යි.
 2. ධම්ම රත්නයට යි
 3. සංඝ රත්නයට යි.
 4. ත්‍රිවිධ රත්නයට යි.
04. සබරගමු පළාතට අයත් රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි ශ්‍රී පාදස්ථානය බෞද්ධයාට වැදගත් වන්නේ,
 1. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ වම් සිරිපා ලකුණ පිහිටුවා තිබීම නිසා ය.
 2. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ දකුණු සිරිපා ලකුණ පිහිටුවා තිබීම නිසා ය.
 3. සමන් දේවාලය පිහිටුවා තිබීම නිසා ය.
 4. රට මැද පිහිටි ස්ථානයක් නිසා ය.
05. බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුණීන් වහන්සේලාගේ විනය පවත්වා ගෙන යාමට කරන ලද දේශනාව වන්නේ,
 1. අෂ්ට ලෝක ධර්ම දේශනාවයි.
 2. නන්දකෝවාද සූත්‍රයයි.
 3. සදකිඳුරු ජාතකයයි.
 4. භික්ෂුණී ප්‍රාතිමෝක්ෂයයි.
06. පුද්ගලයාගේ කායික වාචසික ශික්ෂණය බුදු දහමේ හඳුන්වන්නේ,
 1. දානය නමින් ය.
 2. සීලය නමින් ය.
 3. භාවනාව නමින් ය.
 4. පරිත්‍යාගය නමින් ය.
07. සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ සඳහන් යුතුකම් අතර ස්වාමියාට පළමුව අවදි වීම, ස්වාමියාට පසුව නිදා ගැනීම.... ආදී යුතුකම්,
 1. සේව්‍යයාගේ යුතුකම් ය.
 2. සේවකයාගේ යුතුකම් ය.
 3. බිරිඳගේ යුතුකම් ය.
 4. යහලුවාගේ යුතුකම් ය.
08. දුකට මුල් වන්නා වූ තෘෂ්ණාව මුළුමනින්ම නැසීමේ දී අත් හැරීමක් වේද, නිවීමක් වේද, නොඇලීමක් වේද, එය,
 1. ආත්මය වේ.
 2. නිවන වේ.
 3. සංස්කාර වේ.
 4. භවය වේ.
09. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පළමු දම් දෙසුම වන්නේ,
 1. මහාමංගල සූත්‍රය යි.
 2. කරණිය මෙත්ත සූත්‍රය යි.
 3. අනත්තලක්ඛණ සූත්‍රය යි.
 4. දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රය යි.
10. සසර දුකින් එතෙර වීමට අන්තවාදී පිළිවෙත්වලින් බැහැරව මධ්‍යම ප්‍රතිපදාවෙහි පිහිටිය යුතුය. චතුරාර්ය සත්‍යයෙහි මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව විස්තර කර ඇත්තේ,
 1. දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යයෙන් ය.
 2. දුක්ඛ සමුදය ආර්ය සත්‍යයෙන් ය.
 3. දුක්ඛ නිරෝධ ආර්ය සත්‍යයෙන් ය.
 4. දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිණී පටිපදා ආර්ය සත්‍යයෙන් ය.
11. කයින් සිදුවන අකුසල ක්‍රියාවකි,
 1. පරපණ නැසීම
 2. බොරු කීම
 3. දැඩි ලෝභය
 4. වැරදි විශ්වාසය

12. පෙර හවයක දී තම දෙමාපියන් කැලයට ගෙන ගොස් පහර දී මරා දැමූ පාප ක්‍රියාව නිසා මේ හවයේ සොරුන්ගෙන් පහර කෑමට ලක් වූ මහ රහතන් වහන්සේ,
 1. සැරියුත් මහ රහතන් වහන්සේ ය.
 2. මුගලන් මහ රහතන් වහන්සේ ය.
 3. මහා කාශ්‍යප මහ රහතන් වහන්සේ ය.
 4. සීවලී මහ රහතන් වහන්සේ ය.
13. පටිච්ච සමුප්පාද ධර්මය විස්තර කරන “ඉමස්මිං සති ඉදං භෝති” යන පාඨයෙහි අර්ථය වනුයේ,
 1. මෙය ඇති කල්හි මෙය වේ.
 2. මෙය හට ගැනීමෙන් මෙය හට ගනී.
 3. මෙය නැති කල්හි මෙය නොවේ.
 4. මෙය නැතිව යාමෙන් මෙය නැති වේ.
14. තමන් දඬුවමට, මරණයට බිය වන්නාක් මෙන් සියලු සතුන් ද එයට බිය වන බව නිතර නිතර මෙනෙහි කිරීම හඳුන්වන්නේ,
 1. පංච ශීලය නමින් ය.
 2. අත්කුපනයක ධර්ම නමින් ය.
 3. ලෝකාධිපති ධර්ම නමින් ය.
 4. ධම්මාධිපති ධර්ම නමින් ය.
15. තෙවන ධර්ම සංගායනාව පැවැත්වූ ස්ථානය කුමක් ද?
 1. කිඹුල්වත් නුවර නිග්‍රෝධාරාමය
 2. රජගහ නුවර සප්තපර්ණි ගල් ගුහා ද්වාරය
 3. විශාලා මහ නුවර වාලුකාරාමය
 4. පැළලුප් නුවර අශෝකාරාමය
16. බුදු දහමේ ශ්‍රද්ධාව පිළිබඳව ඇති නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.
 1. කෙනෙකුගේ පිරිසිදුකම හැඳින ඇති කර ගන්නා පැහැදීම ශ්‍රද්ධාවයි.
 2. තෙරුවන් ගුණ හැඳින ඇතිකර ගන්නා පැහැදීම ශ්‍රද්ධාවයි.
 3. උගත්කම පිළිබඳව ඇති කර ගන්නා පැහැදීම ශ්‍රද්ධාවයි.
 4. පිරිස් බලය දැක ඇති කර ගන්නා පැහැදීම ශ්‍රද්ධාවයි.
17. පූජනීය ස්ථානයකට ඇතුළු වන දොරටුවෙහි සඳකඩපහණට දෙපසින් පිහිටුවා ඇති අර්ධ කවකාර මුදුන සහිත සාජුකෝණාසුකාර ගල් පුවරු දෙක හඳුන්වන්නේ,
 1. මුරගල නමිනි.
 2. කොරවක් ගල නමිනි.
 3. පහන් ගල නමිනි.
 4. මායිම් ගල නමිනි.
18. රුවන්වැලි මහා සෑයේ ඉතිහාස කතාව විස්තර වන ථූපවංශය නැමති ග්‍රන්ථය රචනා වූ යුගය වන්නේ,
 1. අනුරාධපුර යුගය යි.
 2. පොළොන්නරු යුගය යි.
 3. දඹදෙණි යුගය යි.
 4. කුරුණෑගල යුගය යි.
19. දස රාජ ධර්ම පිළිබඳ නොගැළපෙන ප්‍රකාශය තෝරන්න.
 1. රාජ්‍ය පාලන මූල ධර්මයක් ලෙස පිළිගත හැකිය.
 2. ජනතා හිතවැදී උපදෙස් ඇතුළත් ය.
 3. රාජ්‍ය පාලනයට සම්බන්ධ කරුණු 10ක් ඇතුළත් ය.
 4. බුදු ගුණ 10 ක් පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් ය.
20. “ඉමණය මම සී සාමී, වපුරමී, සීසා වපුරා අනුභව කරමී, ඔබ ද එසේ කරන්න.....” බුදුරජාණන් වහන්සේ ට මෙලෙස පරිභව කළේ,
 1. අග්ගික භාරද්වාජ බ්‍රාහ්මණයා ය.
 2. කසි භාරද්වාජ බ්‍රාහ්මණයා ය.
 3. අක්කෝසක භාරද්වාජ බ්‍රාහ්මණයා ය.
 4. සුන්දරික භාරද්වාජ බ්‍රාහ්මණයා ය.

* *

ලකුණු (2x20 =40)

II පත්‍රය

❖ පළමුවන ප්‍රශ්නය ඇතුළුව ප්‍රශ්න 05කට පිළිතුරු සපයන්න.

01.

- I. බුදු සිරිතෙහි විශිෂ්ට ලක්ෂණ දෙකක් ලියන්න.
- II. සොළොස්මස්ථාන අතර රුවන්වැලිසෑය හා ථූපාරාමය ආගමික වශයෙන් වැදගත් වීමට හේතු පිළිවෙළින් ලියා දක්වන්න.
- III. ආනාපානාසති භාවනාවේ ප්‍රයෝජන දෙකක් ලියන්න.
- IV. බුදු සසුනෙහි අග්‍ර ශ්‍රාවක දෙනම නම් කරන්න.
- V. සියලු සත්ත්වයෝ ජීවත් වන්නේ ආහාරයෙනි. ආහාර ගැනීමෙන් අප බලාපොරොත්තු විය යුතු කරුණු දෙකක් ලියන්න.
- VI. දම්දෙණි යුගයේ රචිත, බුදුරජාණන් වහන්සේ සියලු ලෝකවාසීන්ගෙන් පූජා ලැබීමට සුදුසු බව විස්තර කරන කෘතිය හා කුස ජාතක කතාව ඇසුරෙන් බෝධිසත්ව චරිතය වර්ණනා කරන කෘතිය පිළිවෙළින් නම් කරන්න.
- VII. ශ්‍රද්ධාවේ ප්‍රභේද දෙක ලියා දක්වන්න.
- VIII. දස රාජ ධර්ම අතරින් දෙකක් ලියන්න.
- IX. පළමුව අන් සෑමට යන කවිය සම්පූර්ණ කරන්න.
- X. කයෙන් සිදුවන අකුසල ක්‍රියා දෙකක් ලියා දක්වන්න. (ල. 2 x 10 = 20)

02.

- I. සුකරානි අසාධුනි යන ධම්මපද ගාථාව සම්පූර්ණ කරන්න. (ලකුණු 2)
- II. එම ගාථාවෙහි අර්ථය ලියන්න. (ලකුණු 3)
- III. "අසාධු ධර්මයන් ගෙන් වෙන් වීම පහසු නොවේ" මෙම ප්‍රකාශය ධම්මපද ගාථා ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 5)

03.

- I. බලංගොඩ ආනන්ද මෛත්‍රිය නා හිමිපාණන් වහන්සේට හිමි වූ ගෞරව නාම දෙකක් ලියන්න. (ලකුණු 2)
- II. උන් වහන්සේ රචනා කරන ලද කෘති තුනක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 3)
- III. "ආනන්ද මෛත්‍රිය නාහිමියන්ගෙන් අපට ගතහැකි ආදර්ශ" පිළිබඳ පුවත් පතකට ලිපියක් සකසන්න (ලකුණු 5)

04.

- I. ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය විස්තර කරන ආර්ය සත්‍යය කුමක් ද? (ලකුණු 2)
- II. ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයෙහි ශීල ශික්ෂාවට අයත් අංග නම් කරන්න. (ලකුණු 3)
- III. ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය මෙලොව ජීවිතයට අස්වැසිල්ලක් වන අයුරු විස්තර කරන්න. (ලකුණු 5)

05.

- I. දෙවන ධර්ම සංගායනාව පැවැත්වීමට මුල් වූ ප්‍රධාන හේතුව ලියන්න. (ලකුණු 2)
- II. එම සංගායනාවේ මූලිකත්වය, අනුග්‍රාහකත්වය හා පැවැත් වූ ස්ථානය පිළිවෙළින් ලියන්න. (ලකුණු 3)
- III. ශාසනයේ චිර පැවැත්මට දෙවන ධර්ම සංගායනාව උදව් වූ ආකාරය විමසන්න. (ලකුණු 5)

06.

- I. අධාර්මික ජීවිතයෙන් මිදී ධර්මානුකූලව ධනය උපයා දිවි පැවැත්වීම හඳුන්වන්නේ කුමන නමකින් ද? (ලකුණු 2)
- II. තුලා කුට, මාන කුට, කංස කුට යන වචනවල අදහස ලියන්න. (ලකුණු 3)
- III. අනුන්ට ණය නොවී ජීවත් වීමෙන් ඇති වාසි මොනවාද? පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 5)

07.

- I. ලොව ජීවත් වීමේ අයිතිය සෑම සත්ත්වයෙකුටම පොදු බව කියැවෙන පංච ශීලයෙහි ශික්ෂා පදය ලියන්න. (ලකුණු 2)
- II. ත්‍රිකෝටික පාරිශුද්ධ ශීලය නම් කරන්න. (ලකුණු 3)
- III. යහපත් සමාජයක් සඳහා ලෝක පාලක ධර්මයට අනුව කටයුතු කිරීමේ වැදගත්කම විස්තර කරන්න. (ලකුණු 5)

* * *